

mot es pronuncii amb *l*; a tot el català central, incloent-hi certament la capital i encontorns es diu *seyá* i igualment fan les ciutats com Girona, Vic, Manresa, on generalment es pronuncien avui amb *l* els mots amb *yl* antiga; fins i tot, si no m'enganyo, en aquest cas la *y* engloba comarques com Anoia, el Penedès i àdhuc arriba poc o molts fins al Camp de Tarragona. Per a l'explicació d'aquest fet excepcional, veg. el que n'he dit en *EntreDL* I, 33-4, i II, 48. Tan general és això que Verdguer, contra el seu costum no tingué escrípol a escriure en aquest cas particular la forma amb *l* i posar-la en rima: «Ai! eren ulls d'aterradora ceia / i llur ullada, escorcollant-me, em deia / ---» (*Atl.* III); en un romanç vell i tradicional: «té la cara colorada i el seu cap cubert de flós / y té la seya voltada y una estrella porta al front», MilàF (*Romlo.*, 386.9), recollit a l'Espuga de Francolí, encara que no consta clar si això s'estén a la versió on figura aquest vers; algun altre romanç semblant, és veritat que porta *sella*: «lo front blanc y espayós, / la sella del ull ben feta» (361AII) recollida per Pau Milà i Fontanals (no sé si al Penedès o a on).

Acabarem amb la indicació d'alguns usos especials: 'llombrígol negrés de la fava': «la *cella* negra de les faves: hilum», OPou (*TbPu.*, 325); «escolta, Josep, escolta a l'orella: / les faves del camp tenen *cella* negra», MilàF, *Romlo.*, 290.2. 'Núvol allargassat que s'estén al llarg de l'horitzó marí': «Mal temps, ahots, mos ho deia / vui de matí aquella *ceia*: / tot d'una que la mar manc / --- / vent de proa i bufa massa / ---», PdAPenya, *Po. Pop.* (veg. *capirú*, en l'article CAP); a la Costa de Llevant en sentit semblant s'empra el diminutiu *ceiola*: «una *seyóla*: espècie de boira que es forma ran de l'horitzó, i va pujant empesa pel vent» em deien a St. Pol de Mar el 1928, «moltes vegades, a la ratlla de l'horitzó s'hi forma una *saiola*, que es va alçant, alçant, i aleshores és vent, i gairebé sempre migjorn, que és molt mal temps», explicaven els pescadors de Badalona al reporter de «La Publicitat», 15-VIII-1928; +*cell* val. S. «vel espès que cobreix part o tot el cel i forma la part superior dels temporals» (Enric Valor, c. 1950); maestr. *cello* [<mossàr.] o *cell* o *cella*, GaGirona (*Voc. Maestrat*, p. 149).

DERIV.: *Celleta* (*σαλέτα*): «la mar en anar-se'n de la platja va deixar-hi una *c.*», Prat de Llobregat, 1932: referint-se a una ondulació convexa que privava d'escolar-se a l'aigua de mar que hi havia quedat estanyada, anomenada més pròpiament *un reguerany*, més aviat que a aquest mateix. *Cello* 'celloia (supra)' maestr., 'cella de fava' castellon.: del mossàrab local. *Cellut*. *Cellar faves* bal. *Cellat* b.-empord. (Victor Català). *Cellera* 'arregladora de celles'. *Entrecelles* 'espai que hi ha entre les dues celles' i *Dfa.* com a subst. f., a Eiv. com a m.; mot usat sovint per NOLLER, sobretot com a f. i pl.: «les dones sèries --- que arruguen les *entrecelles* com un home», *La Papallona* (O. C. I, 67); dues altres cites d'Oller en *AlcM*, una amb el mateix paper gramatical, l'altra com en eiv., cf. cast. *entrecejo* i *ceño* i ll. tardà *intercilium* «μεσόφρυον» en gloses (i potser ja en Ovidi, veg. Walde-H.).

CPT.: *Cella-canut*. *Cella-junt* [1803, Belv.]. *Cella-roig*. *Cella-ros*. *Cellarda*, *rata* —, 'rata de casta grossa', que *AlcM* localitza a Conflent, Cerdanya i Mallorca, i escrivint-ho *sallarda*, afegeix que s'usa també a Solsona, Tàrraga, Agramunt i Senterada; *sillarda* o *rata sillarda* 'animal que s'enfila pels arbres' a Farrera de Pallars i a Vall Ferrera (BDC XXIII, 309b), tarrag. *rata sellarda* 'rata silvestre' (BDC VI, 49); també a Alcoi i a Xixona (J. G. M.); no és derivat de *celler*, com suposa aquest diccionari, encara que se'n puguin fer en els cellers, com ho posa ja de manifest la *l* de la pronúncia mallorquina *sayánda*, reconeguda allí, i que s'oposa irrefutablement a la -LL- etimològica de *CELLARIUM*; altrament aquest adjectiu s'aplica a d'altres animals: *cabra seiarda* a Santanyí és la que té «pèl negre, faldes roges i cara de tigre» (BDLC IX, 210), *tort senyard* és el nom mallorquí de l'ocell anomenat en cast. *malvis* (JqMBover, *NotIsMall.*, 1834, p. 21), arag. d'Ansó *cillarda* «vaca con grandes manchas rojas y negras», a Salvatierra de Sos mal pronunciat *jillarda*, i al Roncal i Canal de Berdún *mallada* (<MACULATA 'tacada') (Alvar, *ArchFilArag.* VIII, 39, 25). Descripcions totes que concorren en la idea d'un aspecte brau, negrós, més o menys formidable: és, doncs, *CILIARDA* per *CILIA ARDUA*: Aulus Gelli va usar *ardua supercilia* «sourcils orgueilleusement levés», *sese arduus infert* «il s'avance la tête haute», Virgili, *arduae nubes* «nuées qui se perdent dans les hauteurs du ciel», Horaci, *arduum opus* «tâche malaisée» en Ciceró i Plini; l'adjectiu *ARDUUS* ha restat a la toponímia pallaresa-aranesa aplicada a llocs altíssims: el *Montardo* de Caldes i el d'Aran, l'*Estanyardo* 'estany dalt d'una barrancada llarga i rosta' a Alós d'Aneu (i veg. *Les Picardes*, *Les Penyardes* i *Arduix*, a l'article *ARDU*); *sellardos* anomenen els habitants de Sella al peu de l'abrupta i grandiosa serra d'Aitana; *Sellart*, cognom de gent berguedana, igualadina, i urgellenca (que no sé per què hauria de ser francès com suposa *AlcM*).

DERIVATS SAVIS I TÈCNICS: *Ciliar*, *ciliar*, *ciliol*, amb el primitiu *cili* també usat com a tecnicisme, duplicat erudit de *cella*, i el cpt. *ciliforme*.

Cellajunt, *cellar*, *cellarda*, V. *cella* *Cellavors*, V. *llavors* *Celler*, *cellera*, *cellerer*, *cellers*, V. *cella* *Celleta*, *cello*, V. *cella* *Celló*, V. *saió* *Cellò*, V. *allò* (ELL) *Cellola*, V. *cella* *Cellonar*, *celloner*, V. *saió* *Cèllula*, *celluloide*, *cellulosa*, V. *cella* *Cellut*, V. *cella* *Celo-*, forma prefixada del adjectiu gr. *κοῖλος* 'buit, balmat' (*celodont*, *celoscoopi*); derivat: *celoma*, gr. *κοίλωμα* 'cavitat' *Celobert*, *cel-ras*, V. *cel* *Celsitud*, V. *excel·lir* *Cemba*, *cembra*, V. *cimbal* *Cement*, *cementar*, V. *ciment*

CEMENTIRI, del llatí tardà *coemetērium* id., i, aquest, del gr. *κοιμητήριον* 'dormitori', derivat de *κοιμάω* 'jo ajec' (l'ac. 'cementiri' ja es troba en grec i llatí tardans, però en autors cristians). □ 1.ª doc.: Llull.¹

⁶⁰ Un ex. sense *n* apareix en el ms. B de les *VidesR*: